

Entrevista a Pasqual Mollà, diputat d'Esquerra Unida a les Corts Valencianes

“Lerma vol una autonomia mediocre per no enfrontar-se a Madrid”

En l'agitada escena política valenciana, fa uns mesos que ha aparegut al si d'EUPV el corrent “Per la renovació de l'esquerra i del nacionalisme”. El seu màxim impulsor, Pasqual Mollà, vol contribuir al vertebrament d'un front ampli d'esquerra nacionalista.

La creació del corrent nacionalista que vostè encapçala, ¿és un reconeixement que fins ara EUPV no ha fet una política prou sensible en relació amb el tema nacional?

—Sí. Jo crec que és un reconeixement que hi ha hagut mancances, i que del que es tracta és de començar un procés que tinga la seua continuació. Que les definicions teòriques dels documents tinguen una traducció en el que és la pràctica diària dins d'Esquerra Unida.

—¿Quins elements creu que caldria renovar, tant en l'esquerra com en el nacionalisme?

—En l'esquerra, especialment en l'esquerra clàssica més lligada al moviment obrer, hi ha tota una sèrie d'elements pel que fa a les relacions amb altres moviments socials en els quals crec que l'esquerra ha de posar-se al dia. Quant al nacionalisme, per exemple, crec que hi ha un cert escorament dels plantejaments nacionalistes cap a qüestions lingüístiques. En moltes ocasions, els plantejaments nacionalistes s'han tancat en si mateixos i han conduït els mateixos nacionalistes a un cert sentiment de tribu aïllada, i això impossibilita de fer una feina més enllà dels cercles conscienciats.

—¿Com pot trencar el nacionalisme al País Valencià aquesta dinàmica?

—En el País Valencià, el nacionalisme ha d'anar molt lligat a allò que són els problemes econòmics, al que són els problemes socials, al que són, naturalment, els problemes culturals i també, de manera especial, als problemes medioambientals, no només des d'una perspectiva conservacionista, sinó també referida al que és el conjunt de l'activitat en el País Valencià. Nosaltres estem convençuts que el deteriorament ambiental ens està representant un estrangulament econòmic i de les nostres possibilitats de desenvolupament. I, d'altra banda, hem d'aconseguir un moviment ampli que tinga un fort component nacional i que aspire durant les eleccions del 95 a tenir una

presència institucional important, tant en la substitució de molts municipis, com en les mateixes Corts valencianes.

—¿Quan parla de moviment ampli, de qui parla?

—Jo no dic que siga fàcil, però crec que la situació fa que això es produeca. Parle de sectors que puguen despenjar-se del suport al Partit Socialista, de sectors ecologistes, naturalment de la UPV, d'altres partits nacionalistes de caràcter progressista que existeixen i EUPV, és clar. Ara encara hi ha alguns plantejaments que potser pensen més a mantenir una *paradeta*, però és molt conjuntural i socialment van a superar-se.

—¿Amb la derogació de la LOTRAVA, el País Valencià seria una autonomia de primera o, com a corrent nacionalista, pensen que no?

—La derogació encara no s'ha fet, ja que l'ha d'aprovar el parlament estatal i sembla que no tenen cap pressa a fer-ho. Però aconseguir una autonomia de primera, en aquests moments, no depèn de la derogació de la LOTRAVA. En l'any 1982, haver tingut una autonomia per la via del 151 hauria permès una altra situació. Deu anys després, que això es produeca no resol el problema perquè estem deu anys després. I ser de primera o no ser de primera també és un tema de voluntat política; mentre el president Lerma pense que és millor estar al cap d'una autonomia mediocre políticament, perquè això no l'enfronta al seu partit en Madrid, no tindrem una autonomia de primera.

—¿Com valora vostè l'aparició del nacionalisme anomenat “tricolor” en el País Valencià?

—Jo sóc dels convençuts que no serà possible fer nacionalisme al País Valencià sense un element cultural i lingüístic indisoluble, per dir-ho d'alguna forma. Crec que no es podrà fer nacionalisme en el País Valencià sense tenir en compte la unitat lingüística dels Països Catalans, i això és

bàsic perquè a partir d'això el que es fan són determinades reivindicacions que poden semblar molt nacionalistes, però que no deixen de ser localismes. I això no és el mateix que el nacionalisme.

—Aleshores són regionalistes.

—Bé, potser hauríem de definir què vol dir regionalista perquè també s'utilitza regionalista en altres aspectes. Jo he sentit parlar a Àngel Colom de regionalisme, i crec que ell ho fa des d'un altre punt de vista. Fins al moment no són més que un problema de protagonisme i de discussions internes dins d'Unió Valenciana, encara que és possible que dins d'aquest partit hi puga haver certes evolucions cap a posicions menys folkloriques i més nacionalistes. O menys regionalistes i més nacionalistes. Mentrestant no hi ha trencament. ¿Quin trencament hi ha a banda d'haver abandonat el grup municipal o el grup a Madrid? No hi ha cap altre trencament des del nostre punt de vista.

—¿I quin seria el posicionament del corrent nacionalista d'EUPV respecte un pacte municipal a l'Ajuntament de València entre el PSOE i ENV?

—Nosaltres estarem en contra de qualsevol pacte que es faça a l'Ajuntament de València o a qualsevol altre lloc que en els termes culturals i lingüístics no tinga en compte les Normes de Castelló i la unitat lingüística.

—¿Quina funció ha de fer el corrent nacionalista en la dialèctica interna d'EUPV entre ortodoxos i renovadors?

—Estem en un procés molt dinàmic dins d'Esquerra Unida i, per tant, és molt difícil fer apreciacions que siguen massa determinants. Inclús dins del sector ortodox, conviuen tota una sèrie de contradiccions respecte al problema nacional, i per l'evolució de diversos dels seus components em negue a situar-lo dins de l'àmbit del nacionalisme. Aleshores, l'aparició del corrent s'ha vist bé, en termes generals, en el conjunt d'EUPV, si bé en un moment de molt de

“Estem convençuts que el deteriorament ambiental ens representa un estrangulament econòmic”.

RAFA GIL

debat pot aparèixer la idea que això és sumar més divisions. I no és això, sinó que jo crec que inclús el corrent nacionalista té possibilitats de jugar un paper de traure determinats debats i enfrontaments del caire personal o històric que tenen ara. Aquesta és una aportació que probablement pot fer el corrent nacionalista perquè està més lliure de tota una sèrie de debats que s'arrosseguen del passat.

—*¿L'aparició del corrent nacionalista, va unida indissolublement a l'existència d'EUPV amb la seva pròpia independència orgànica respecte d'IU?*

—Home, és difícil que es plantege que són coses absolutament diferents, tenen a veure. Nosaltres, encara que mantenim aquests plantejaments des de fa temps, necessitàvem tenir una organització política pròpia. I per tant sí que va vinculat. De totes maneres, les relacions entre IU i EUPV estan en aquests moments en una fase d'elaboració d'un protocol de relacions que ens vincule a nivell estatal i europeu. Nosaltres som partidaris que existesquen, i pensem, a més, que hem treballat perquè aquests plantejaments vagin endavant en la línia de reconeixement de la plurinacionalitat de l'estat espanyol, del fet que avui

dia els lligams estatals han de ser uns lligams que s'han d'anar afeblint i que s'ha de donar pas des de les organitzacions polítiques a noves estructures. En aquest sentit, pensem que el fet que forces estatals com Izquierda Unida ho assumesquen, i això s'està produint, és també positiu. En definitiva, aconseguirem canviar les coses al País Valencià en la mesura que els marcs ens siguin més favorables.

—*I amb vista a aquest canvi, ¿els Països Catalans són un pas endavant o un pas enrere?*

—Bé, Nosaltres sobre els Països Catalans pensem que cal avançar en la idea de la col·laboració i la identificació d'elements comuns, en la idea de treballar afavorint les relacions institucionals i els contactes entre les forces polítiques, però també entre les socials, culturals —que és on més estan desenvolupats—, etc. De moment, no estem per incentivar el que podria ser una unitat política dels Països Catalans en el sentit d'anar fent propostes de Generalitats comunes i aquesta sèrie de coses. Això està molt lluny de poder ser una realitat i inclús encara no s'ha debatut, i seria molt necessari, la seua conveniència. Nosaltres potser anem més a la possibilitat

que hi haguera unes relacions preferents del País Valencià amb les Illes i amb el Principat.

—*¿Per què les nostres institucions no es plantegen aquesta relació preferent?*

—Bé. Jo crec que hi ha especialment dues coses. D'una banda, el que jo valore com una poca estimació pròpia per part de la Generalitat valenciana, de considerar que amb unes relacions amb la resta, i sobretot amb Catalunya, estarien supeditats o en un segon pla, la qual cosa em sembla absolutament infantil. I per altra banda, és cert que en el País Valencià, no sé si pel nacionalisme tricolor però en tot cas sí pel tricolorisme, qualsevol tipus de col·laboració planteja una sèrie de conflictes. És clar que s'ha d'intentar solucionar-los, però hem d'enfrontar-nos-hi i no cedir en allò fonamental, que és establir aquestes relacions. El PSOE no té voluntat en cap de les comunitats autònomes dels Països Catalans de desenvolupar mecanismes de relació. La resta, com la Trobada de Morella entre PSPV, PSC i socialistes aragonesos, és intentar aparèixer davant l'opinió pública com que es vol fer alguna cosa. És només una operació d'imatge.

Joan Morales